

Rektor vid Överumsskolan
Västerviks kommun
Barn- och utbildningsnämnden

2011-01-12
Dnr:40:2010:362

Kvalitetsgranskning av Musik i grundskolan av Överumsskolan i Västerviks kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i musikämnet i enlighet med kursplanens och läroplanens mål.

Områden som måste åtgärdas:

- Skolan måste säkerställa att eleverna ges möjlighet att använda IT som stöd för musicerande samt som redskap för skapande i enlighet med mål att sträva mot i kursplanen för musik. (1 kap 4 § grundskoleförordningen, förordning (SKOLFS 2000:135) om kursplaner för grundskolan)

Områden som behöver förbättras:

- Eleverna behöver ges möjlighet att utveckla förtrogenhet med musikens beröringspunkter med andra kunskapsområden.
- Musikundervisningen behöver i högre utsträckning anpassas efter elevernas förutsättningar och behov.
- Eleverna behöver ges större inflytande över hur deras utbildning i musik utformas.
- Rektor behöver ta ansvar för att bedömning och betygssättning i musik sker utifrån styrdokumentens krav.
- Eleverna behöver i ökad utsträckning få kännedom om mål och betygskriterier i musikämnet.
- Skolan behöver se till att de skriftliga omdömena lämnas i anslutning till utvecklingssamtalet samt förbättras så elevernas kunskapsutveckling tydligare kopplas till de nationella målen.
- Rektorn behöver förbättra samverkan inom skolan och samverkan med andra skolors musiklektörer för att öka likvärdigheten i bedömning och betygssättning.
- Rektorn behöver säkerställa att de lärare som undervisar i musik har den kompetens och får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter och sträva efter att det på skolan finns lärare med utbildning i musik.

- Rektor behöver ta större ansvar för att skolans organisering och ansvarsfördelning av musikundervisningen ger eleverna goda möjligheter att nå målen i musikämnet.
- Rektor behöver ta ansvar för att musikundervisningen och musikämnet är av god kvalitet.

Uppföljning

Skolinspektionen följer upp de krav på åtgärder som granskningen resulterat i. Huvudmannen för Överumskolan ska senast 2011-04-14 redovisa till Skolinspektionen i Linköping vilka åtgärder som vidtagits utifrån myndighetens krav och förbättringsområden. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange tidplan för planerade åtgärder och ansvarig för genomförandet. Redogörelsen skickas per post till Skolinspektionen, att: Margareta Bure, Box 330, 581 03 Linköping. Ange Skolinspektionens diarienummer (40-2010:362) vid kommunikation med myndigheten angående granskningen.

Skolinspektionens granskning av Musik i Överumsskolan i Västerviks kommun

Bakgrund och granskningsområden

Skolinspektionen har genomfört en kvalitetsgranskning av musikundervisningen i grundskolan under perioden februari 2010 till mars 2011. Skolinspektionen har under perioden granska cirka 40 skolor. Skolinspektionen besökte Överumsskolan i maj 2010. Vid besöket skedde observationer av musikundervisningen och intervjuer hölls med rektorn, lärare och elever. Besöket föregicks av studier av dokument som inhämtats från skolan.

Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport Musik i grundskolan. Ytterligare information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Syftet med granskningen är att förbättra kvaliteten på musikundervisningen i grundskolan. Genom att synliggöra brister och styrkor för skolor och huvudmän är målet att Skolinspektionens granskning ska bidra till förbättringar som leder till att eleverna får en bättre musikundervisning genom alla årskurser.

Skolan ska genom musikundervisningen bredda och fördjupa elevernas kunskaper i musikämnet. Undervisningen ska bygga på såväl praktiska som teoretiska moment. Musikämnet är ett ämne med många dimensioner som ska ge eleverna möjlighet att bli förtrogna med andra kunskapsområden. Musikens ämnesövergripande karaktär innebär att ämnet har en stor potential att samordnas med övriga ämnen. Musikundervisningen kan även utgöra en viktig länk mellan skolan som institution, dess kultur och traditioner och barns och ungdomars tillvaro vid sidan av skolan.

Ämnet är även omtyckt bland eleverna, men musikundervisningens kvalitet och förutsättningar varierar mycket vilket innebär att elevernas möjlighet att utvecklas inom ämnet skiljer sig åt.¹ Ett övergripande problem är att eleverna inte får en sammanhållen utbildning utifrån kursplanernas mål i ett 1-9 perspektiv.

Granskningen har inriktats mot tre frågeområden:

1. Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?
2. Sker bedömning och betygssättning utifrån styrdokumentens krav?
3. Finns centrala förutsättningar för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet?

Beskrivning av skolan

Överumsskolan i Västerviks kommun är belägen 4 mil norr om Västervik. På skolan fanns läsåret 2009/2010 206 elever i förskoleklass till årskurs 9 i åldershomogena klasser. Det fanns två rektorer på skolan varav den ena ansvarade för förskoleklass till årskurs 5 och den andra för årskurs 6 till 9. Till årskurs 7 kommer även elever från Ukna och Loftahammars skolor.

För undervisningen i musik i årskurserna 6-9 har skolan sedan många år anlitat en lärare från Västerviks musik- och kulturskola (även kallad kulturskolan) som tillhör Kultur- och fritidsförvaltningen. Under läsåret 2009/2010 har ytterligare en lärare från Kulturskolan anlitats för undervisningen i musik i årskurserna 4 och 5. Klasslärarna undervisar i musik i förskoleklassen till årskurs 3. Från och med nästa läsår 2010/2011 kommer endast en lärare för årskurserna 6-9 att anlitas från Kulturskolan.

Motivering till beslut

1. Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?

För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål krävs att undervisningens innehåll utgår från målen. Kursplanen för musikämnet anger olika kunskapsformer² som eleverna ska ges möjlighet att utvecklas inom. Tidigare studier visar dock på att vissa kunskapsformer får begränsat utrymme i undervisningen och att elevernas möjlighet att utveckla sina kunskaper även beror av

¹ Skolverket (2005b) *Nationella utvärderingen av grundskolan 2003 - musik (NU-03)* Ämnesrapport till rapport 253. Stockholm: Skolverket.

² Kunskapsformer avser i detta sammanhang musicerande, musiklyssnande, musikskapande och musikkunnande.

lärandemiljö, lärarens förmåga att individanpassa undervisningen samt elevernas möjlighet till inflytande³.

Undervisningen ska enligt läroplanen även innefatta beröringspunkter till andra kunskapsområden, något som enligt forskning är ytterligare ett bristområde⁴.

Beskrivning

Av skolans lokala kursplan i musik och musiklärarnas planering av undervisningen framgår att eleverna i Överumsskolan ges möjlighet att utveckla kunskaper inom samtliga kunskapsformer; musicerande, musiklyssnande, musikskapande och musikkunnande. Detta framkom även i intervjuer med rektor, lärare och elever. Vokalt och instrumentalt musicerande var det mest centrala i undervisningen. Framför allt fick eleverna lära sig att spela gitarr, vilket introduceras i de lägre årskurserna. Eleverna hade också möjlighet att spela piano, elbas, trummor och rytminstrument.

I de lägre årskurserna hade eleverna skapat en saga tillsammans som de sedan hade satt ljud till. Enligt musikläraren i de lägre årskurserna är det svårt att dra en gräns mellan musicerande och musikskapande. Eleverna i de högre årskurserna hade fått göra egna låtar som de också hade fått spela in. Andra exempel från undervisningen i de lägre och högre årskurserna är notkunskap, instrumentkunskap och musikhistoria. Eleverna har också fått lyssna till musik i olika musikstilar. I de lägre årskurserna har rörelse ingått i musikämnet. Vid en av de lektioner som Skolinspektionen besökte hade eleverna en så kallad spegelövning.

Enligt kursplanen ska skolan i sin undervisning i musik sträva efter att eleven utvecklar sin förmåga att använda IT som ett stöd både för lärande och för musicerande samt som redskap för skapande i olika former. Detta har inte erbjudits eleverna i Överumsskolan.

Ämnesövergripande undervisning där musikämnet ingår har inte utvecklats på skolan enligt rektorerna, musiklärarna och eleverna. I granskningen har det dock framkommit vissa exempel på kopplingar mellan musikämnet och andra ämnen. Musikläraren i de lägre årskurserna har haft vissa kontakter med klasslärarna då kopplingar mellan musikämnet och andra ämnen gjorts. Enligt skolans lokala kursplan ska eleverna i årskurs 2 och 3 ges möjlighet att kombinera sång, saga och bild, vilket är ett exempel på ämnesövergripande undervisning. Eleverna i de högre årskurserna berättade att de har fått måla till musik. Enligt intervjuer med lärare och elever har eleverna haft dans inom ramen för ämnet idrott och hälsa. Att det inom musikämnet finns ett mål att sträva mot om att utveckla förmåga att kombinera musik med andra gestaltsformer som dans kände inte eleverna till. Det finns ingen samordning mellan ämnena och musiklärarna och idrottsläraren har inte utnyttjat möjligheten att samarbeta till exempel när det gäller gestaltsformen dans. Enligt rektorerna bör den ämnesövergripande

³ Skolverket (2005b); Ferm, C. (2004). *Öppenhet och medvetenhet. En fenomenologisk studie av musikalisk interaktion*. Luleå: Luleå tekniska univ.

⁴ Aulin-Gråhamn, L. och J. Thavenius (2003). *Kultur och estetik i skolan: slutredovisning av Kultur och skola-uppdraget 2000-2003*. Malmö: Malmö högskola, Lärarutbildningen.

undervisningen öka och i samtalet framkommer att de ser kopplingar mellan t.ex. musik och matematik. Ett annat förslag som de lyfte fram var musikskapande med hjälp av IT som skulle kunna organiseras på ett annat sätt och utvecklas i samarbete med andra lärare på skolan.

Vid samtliga lektionsbesök visade eleverna stort intresse för undervisningen. Eleverna fick mycket beröm och uppmuntran på lektionerna. I undervisningen utmanades eleverna och undervisningen hölls i ett relativt högt tempo. Inspektörerna noterade vid lektionsbesöken att eleverna i de högre årskurserna var företagsamma och visste vad de förväntades göra. Det var en positiv stämning och det fanns en ömsesidig respekt mellan lärare och elever. Läraren i de högre årskurserna var lyhörd för elevernas egna tankar och behov. Detta visade sig exempelvis genom att eleverna vågade bjuda på sig själva och komma med egna idéer och reflektioner. När eleverna skulle spela in sina låtar fick de själva bestämma och läraren gav eleverna tips utan att värdera deras egna initiativ. I intervjuer med elever i de högre årskurserna berättade de att musikämnet i och för sig inte var något viktigt ämne, men att läraren gjorde det roligt och intressant. Musikläraren vid Överrumsskolan är mycket omtyckt av eleverna.

Granskningen visar att elevernas inflytande över undervisningen är begränsat. Rektorerna har inte initierat någon utvärdering av musikämnet och lärarna har inte heller utvärderat undervisningen tillsammans med eleverna. Av intervjuer med musiklärare och elever framgår att det är starkt fokus på gitarrspelande eftersom eleverna förväntas lära sig spela gitarr. Eleverna har dock möjlighet att välja instrument vid gruppmusicerande. Enligt intervjuer med lärare och elever har eleverna vid vissa tillfällen fått välja redovisningsform, t.ex. att muntligt redovisa eller spela, men det är inte något som är framträdande i undervisningen. Musiklärarna har i undervisningen inte tagit utgångspunkt i elevernas eget musiklyssnande. Enligt intervjuer med elever i de högre årskurserna har de å andra sidan inget att invända mot i undervisningen. De anser att undervisningen är varierad och har inte tänkt på att de skulle vilja påverka. De menar att nästan alla har fått prova olika instrument och att man kan få spela upp på det instrument man kan bäst, t.ex. om man spelar något instrument på sin fritid.

Läraren i de högre årskurserna uppgav i intervjun att han övar gitarr med eleverna så att samtliga elever har möjlighet att nå godkänt. Av intervjuer med eleverna framgår att de uppfattar att de kan få extra hjälp om de ber om det. Enligt eleverna kan de också få olika uppgifter med olika svårighetsgrad när de spelar gitarr. Enligt eleverna ska alla först kunna spela gitarr och därefter kan de få spela andra instrument.

Bedömning

Enligt Skolinspektionens bedömning ges eleverna möjlighet att utveckla kunskaper inom samtliga kunskapsformer. Exempel på ämnesövergripande undervisning har framkommit i granskningen. Enligt Skolinspektionen saknas emellertid en medveten ämnesövergripande undervisning och bedömer därför att skolan kan utveckla denna så att eleverna ges möjlighet att utveckla förtrogenhet med musikens beröringspunkter till andra kunskapsområden. Elevernas möjlighet att använda IT i musikskapande måste också utvecklas.

Lärandemiljön präglas av ett gott klimat där eleverna, enligt Skolinspektionens bedömning, känner trygghet och lust att lära. Åtgärder behöver emellertid vidtas så att eleverna ges inflytande över hur deras utbildning utformas. Likaså behöver undervisningen i större utsträckning ta sin utgångspunkt i elevernas erfarenheter, förmågor och intresse.

2. Sker bedömning och betygssättning i musik utifrån styrdokumentens krav?

För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål krävs att musikläraren tydliggör för eleverna vilka mål undervisningen har, och att läraren löpande följer upp elevernas kunskaper och bedömer dessa allsidigt utifrån styrdokumentens krav. Musik är dock ett av de ämnen där eleverna har minst kunskap om mål och betygskriterier. Uppföljningen av elevernas musikkunskaper är dessutom ofta bristande, och kraven för att få ett visst betyg kan skilja sig godtyckligt åt från skola till skola. Formaliserade samverkansformer mellan musiklärare framhålls som en nyckelfaktor för att främja likvärdighet i ämnets innehåll, bedömningskriterier och betygssättning.⁵

Beskrivning

Enligt musikläraren i de lägre årskurserna har hon pratat med eleverna om vad de ska ha lärt sig i årskurs 5 och har också i slutet av terminen gått igenom med eleverna vad de klarat av. Enligt läraren trodde inte eleverna inledningsvis att de skulle klara målen eller att det skulle vara kul, men vid uppföljningen i slutet av terminen kunde eleverna se att de faktiskt klarat av det. I intervjuer med elever i de lägre årskurserna bekräftas detta och de uppger att de vet vilka målen är för musikämnet.

Musikläraren i de högre årskurserna uppgav att han har läst kursplanen för eleverna och återkommit till denna i diskussioner med elever om betygshöjning. I intervjuer med elever i de högre årskurserna uppgav de att de inte känner till målen i ämnet.

Av grundskoleförordningen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Elevernas kunskaper på Överumskolan följs enligt lärarna både i de lägre och i de högre årskurserna genom prov och genom att lärarna iakttar vad eleverna presterar på lektionerna. Det saknades rutiner på skolan för skriftliga omdömen i musik för de lägre årskurserna, vilket under vårterminen 2010 innebar att eleverna i årskurs 5 inte fick skriftliga omdömen i samband med utvecklingssamtalet utan de lämnades i stället senare under terminen. Enligt intervju med rektorerna har de följt upp de skriftliga omdömena för att identifiera om det finns elever som riskerar att inte nå målen i musik.

Av Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen framgår att omdömet bör utformas så att eleven och vårdnadshavaren får

⁵ Skolverket (2005b).

tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande. De bör ge en tydlig signal om eleven riskerar att inte nå de mål som ska ha uppnåtts i slutet av det femte och nionde skolåret. De skriftliga omdömena ska varken innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper. I de omdömen som Skolinspektionen tagit del av saknades i flera fall en bedömning om elevens kunskaper och en bedömning om eleven förväntas nå målen. Det fanns exempel på att det snarare var elevens personliga egenskaper än kunskapsprogressionen som bedömts. Huruvida eleven är engagerad och aktiv var också centralt i flera omdömen och elevens utvecklingsmöjligheter lyftes inte fram.

Enligt Skolverkets allmänna råd om det lokala arbetet med tillämpningen av nationella mål och betygskriterier (SKOLFS 2004:23) framgår att nationella betygskriterier bör tolkas och utvecklas lokalt på ett sådant sätt att det klargörs vilka kunskaper eleven ska ha utvecklat för att få ett visst betyg utifrån de nationella betygskriterierna. Det lokala arbetet för att tydliggöra och konkretisera de nationella målen och betygskriterierna har olika syften. Det utgör ett underlag för planeringen av undervisningen, det ligger till grund för information och diskussion och samråd med elever och föräldrar och för bedömningen av elevens kunskaper.

Musikläraren i de högre årskurserna menade att det är de nationella betygskriterierna som betygssättningen i Överumsskolan utgår ifrån i ämnet musik. Musikläraren har gjort en tolkning av betygskriterierna, t.ex. att eleverna ska kunna spela gitarr för att anses uppnå målen och för att erhålla de högre betygsstegen. Enligt de nationella betygskriterierna finns inga krav på att eleverna ska kunna spela gitarr. Rektor uppger dock att det inte är nödvändigt att kunna spela just gitarr för att nå målen och att elever ibland istället har visat tillräcklig instrumental förmåga på ett annat instrument. Skolan har köpt in ett större antal gitarrer och därför är det vanligast att elever visar instrumental förmåga på gitarr. Enligt eleverna på Överumsskolan kan man välja att spela en låt på gitarr som ger betyget Godkänt eller en låt som ger betyget Väl Godkänt. Om eleverna har klarat att spela låten som ger betyget Godkänt kan de välja ett annat instrument. Eleverna menade att läraren vinnlägger sig om att alla elever ska få betyget Godkänt och att det är relativt lätt att få betyget Godkänt. Elever som spelar instrument på sin fritid har lättare att nå de högre betygsstegen enligt eleverna. Enligt läraren i de högre årskurserna får de elever som går på musikskolan och som kan läsa noter och spela instrument betyget Mycket Väl Godkänt. Musikläraren menar att eleverna inte kan nå så långt i skolan. Det är således svårt för en elev att nå betyget Mycket Väl Godkänt om eleven inte musicerar på sin fritid. Skolinspektionen understryker att utgångspunkten ska vara att skolan ska se till att eleverna ges en sådan utbildning att de har förutsättningar att nå de högre betygsstegen.

Under den senaste femårsperioden har mellan 25–37 procent av eleverna i årskurs 9 erhållit betyget Godkänt, mellan 49–60 procent har erhållit betyget Väl Godkänt och mellan 10–17 procent har erhållit betyget Mycket Väl Godkänt. År 2007 nådde knappt 3 procent av eleverna inte målen i ämnet. (Siris, Skolverket)

Som tidigare nämnts får inte eleverna undervisning i musik i årskurs 8 och att betyg sätts inte då. Med tanke på de brister som framkommit främst angående skriftliga omdömen, är det viktigt att skolan ser till att ha tillräckligt underlag i årskurs 9 så att läraren kan göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om det lokala arbetet med tillämpning av nationella mål och betygsriterier (SKOLFS 2004:23) är det viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplaner och betygsriterier mellan lärare i olika årskurser och skolor för att inspirera och lära av varandra och för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisningen och bedömningen av elever i skolan och på olika skolor. Rektor ansvarar för att sådana diskussioner kommer till stånd. I Västerviks kommun finns inget nätverk för bedömning och betygssättning i ämnet musik. Enligt musiklärarna på Överumsskolan har det inte heller diskuterats inom Kulturskolan. Musikläraren i de högre årskurserna uppgav i intervjun att han saknar kontakter med andra lärare inför betygssättningen. Rektorerna har inte diskuterat bedömning och betygssättning med musiklärarna på skolan.

Bedömning

Enligt Skolinspektionens bedömning behöver rektorerna ta ansvar för att bedömning och betygssättning i musik sker enligt styrdokumentens krav. Rektorn behöver säkerställa att skolans tolkning av betygsriterierna överensstämmer med de nationella betygsriterierna och att de är tydliga för både lärare och eleverna. Vidare behöver rektorn se till att bedömningsdiskussioner förs för musikämnet, både inom skolan och tillsammans med musiklärare i andra skolor. Detta för att främja likvärdigheten i bedömning och betygssättning. De skriftliga omdömena bör lämnas i anslutning till utvecklingssamtalet så de kan ligga till grund för den sammanfattande delen i den individuella utvecklingsplanen. Vidare behöver de omdömena förbättras så elevernas kunskapsutveckling tydligare kopplas till de nationella målen.

3. Finns centrala förutsättningar för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet?

Forskning visar att elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål även påverkas av yttre förutsättningar där rektorns roll är central. Det handlar exempelvis om lärarkompetens, utrustning och lokaler, skolans organisation, tidsanvändning, ämnets status på skolan och arbete för att kvalitetsutveckla ämnet⁶.

Av läroplanen framgår bland annat att huvudmannen ska utveckla verksamheten i kontakt med det omgivande samhället. Forskning visar även att musik och kultursatsningar i kommunen

⁶ Jmf Skolverket (2005b); Georgii-Hemming, E. (2005). *Berättelsen under deras fötter. Fem musiklärares livshistorier*. Örebro: Universitetsbiblioteket; Myndigheten för skolutveckling (2007) *Musik: en samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

genom samverkan kan ha gynnsam effekt på skolans arbete för att utveckla kvaliteten i musikundervisningen⁷.

Beskrivning

För undervisningen i musik i årskurserna 6–9 har skolan sedan många år anlitat en lärare från Västerviks musik- och kulturskola (även kallad kulturskolan) som tillhör Kultur- och fritidsförvaltningen. Läsåret 2009/2010 har ytterligare en musiklärare anlitats för undervisningen i årskurserna 4 och 5. Musiklärarna har således sin chef i en annan förvaltning. De problem som uppmärksammats i granskningen härrör till stor utsträckning från att viktiga ansvarsfrågor har fallit mellan stolarna. Som ett exempel har det, trots att musikläraren har anlitats under många år, först i samband med granskningen uppmärksammats att musikläraren inte är behörig lärare. De brister som uppmärksammats avseende bedömning och betygssättning är också ett uttryck för att samarbetet mellan Överumsskolan och Kulturskolan inte har fungerat. Läraren har behövt stöd, framför allt när det gäller bedömning och betygssättning, samt kompetensutveckling som inte har uppmärksammats. Enligt lärarna deltar de inte i Överumsskolans arbetslag och deltar inte heller i pedagogiska diskussioner på Överumsskolan. Detta bekräftas i intervju med rektorerna, men de understryker att musikläraren för årskurs 6–9 ingår i ett arbetslag tillsammans med lärarna i ämnens idrott- och hälsa, slöjd, hem- och konsumentkunskap, bild och teknik.

I granskningen har det även framkommit att musiklärarna inte anser sig ha blivit informerade om skolans rutiner för t.ex. skriftliga omdömen och särskilt stöd. Enligt lärarna är det inte heller någon systematik i hur musiklärarna blir informerade om vad som händer på skolan och om eleverna, t.ex. om elever som är i behov av särskilt stöd. Det har varit oklart vilken rektor som ansvarar för vilka årskurser. I intervjuer med musiklärarna framkom att de får information om elever i spontana samtal, t.ex. på raster, av lärarna på skolan.

Rektorn uppger att musikläraren i årskurs 6–9 är väl informerad om rutinerna för skriftliga omdömen och att musiklärarens omdömen finns tillgängliga inför utvecklingssamtalen. Enligt rektor finns skolans rutiner för skolans arbete med särskilt stöd och åtgärdsprogram i skolan verksamhetsbeskrivning. Alla lärare på Överumsskolan vet enligt rektorn var verksamhetsbeskrivningen finns. Samtliga lärare har också ett ansvar för att ta del av skolans veckoblad av vilket det framgår vad som händer på skolan två veckor framåt. Rektorn uppger också att klassföreståndarna håller musikläraren för årskurs 6–9 informerad om elever i behov av särskilt stöd.

På Överumsskolan har inte heller undervisningen i musik utvärderats och det saknas ett långsiktigt tänkande på övergripande nivå om hur skolan vill utveckla musikämnet. Enligt rektorerna finns det nätverk för alla ämnen på skolan utom musik. Rektorerna

⁷ Jmf Skolverket (2005b); Stålhammar, B. (1995). *Samspel: grundskola – musikskola i samverkan: en studie av den pedagogiska och musikaliska interaktionen i en klassrumssituation*. Göteborg: Musikvetenskapliga avd.; Sveriges Musik- och kulturskoleråd (2006) *Glädjeämnen eller sorgebarn?: En rapport om samverkan mellan för-, grund- och gymnasieskolor och landets musik- och kulturskolor*, Bjästa: Daus Tryck och Media.

begär in de skriftliga omdömena i musik för att kontrollera måluppfyllelsen. De vill också se planeringen av undervisningen i musik. Enligt rektorerna har de lokala målen i perspektivet "årskurs 1 till 5" börjat diskuteras, men inte i perspektivet årskurs 1–9.

Musiklärarna anser att musiksalen inte är tillräckligt utrustad. Framför allt efterfrågas fler klaviaturer och rytminstrument. Storleken på grupperna fungerar väl, undantaget årskurs 7 som består av 28 elever. Halva musiksalen är byggd i avsats vilket begränsar möjligheterna för rörelse och dans.

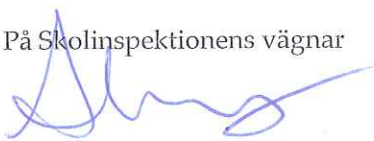
Bedömning

Enligt Skolinspektionens bedömning har inte rektorerna på skolan tagit ansvar för att musikundervisningen och musikämnet är av god kvalitet och för ett långsiktigt tänkande på övergripande nivå för att utveckla musikämnet. Skolans organisation skapar inte goda förutsättningar för eleverna att nå målen. Att musiklärarna anlitas från en annan förvaltning ställer krav på en tydlig ansvarsfördelning mellan rektorerna i de olika förvaltningarna. Vidare behöver rektorn i större utsträckning säkerställa att information och rutiner som finns på skolan kommer musiklärarna till del.

Åtgärder behöver vidtas avseende ansvarsfördelning mellan Överumsskolan och Kulturskolan. Likaså behöver åtgärder vidtas avseende stöd och kompetensutveckling till musikläraren och Skolinspektionen vill här framhålla skollagens bestämmelse där det framgår att kommunen som huvudregel ska använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Skolan behöver också vidta åtgärder så att musikämnet följs upp och utvärderas på samma sätt som övriga ämnen på skolan.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Ewa Pettersson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar



Allan Westerdahl

Enhetschef



Margareta Bure
Utredare/Föredragande